

Ю.Б. Чернявська,

канд. екон. наук, доцент

ORCID: 0000-0003-1576-281X

М.М. Зінченко,

канд. екон. наук, доцент

ORCID: 0000-0003-3775-8862

Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕЄСТРАЦІЇ ТА СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ФОПів

Сучасні виклики в умовах війни та пандемії вимагають швидкого реагування в економічній сфері, оскільки саме вона є тим підґрунтям, яке тримає воєнний фронт. І тому зупинка економіки «знекровить» і без того вкрай виснажений бюджет. Завдання держави – не дати зупинитися підприємствам, а також стимулювати малий бізнес, який завжди був потужним джерелом наповнення держскарбниці.

Метою дослідження є максимальне спрощення реєстрації, ведення та оподаткування малого бізнесу, в тому числі будівельного.

У статті проводиться аналіз нових змін в Податковому кодексі України (ПКУ) з урахуванням спрощеної системи оподаткування фізичних осіб підприємців. Визначені основні переваги легального ведення бізнесу, показані різні варіанти його реєстрації (в тому числі й дистанційного), подані нові можливі варіанти генерування електронного підпису, розглянуто питання легалізації бізнесу без реєстрації ФОП та тих, хто може скористатися такою можливістю, зазначено яких змін зазнають ФОП платники 1-3 груп єдиного податку в 2023 році, особливості їх документообігу та оподаткування на період дії військового стану, дані конкретні поради по заповненню декларацій підприємцями; визначено низку помилок, за які ФОП позбавляють права платника єдиного податку, а також типові помилки самостійної реєстрації ФОП; розкритий альтернативний підхід до пільгової системи оподаткування для будівельного бізнесу, який дасть змогу скористатися спрощеною системою оподаткування., Виокремлено декілька пунктів по вдосконаленню вимог до платників податків 1-3 груп єдиного податку з боку держави (зокрема адекватне врахування фактору інфляції), розкрита низка заохочувальних кроків від владних структур до відкриття власної справи.

Також на порядку денному гостро постало питання цифровізації та розвитку сучасних електронних сервісів для платників податків. Діджиталізація на сьогоднішній день вважається необхідним фактором функціонування ФОПів. Ця процедура повинна стати простою, зрозумілою, зручною, легкою та звичною в застосуванні для будь-якого пересічного громадянина України. І така трансформація можлива завдяки впровадженню е-кабінету в профілі платника податків.

Ключові слова: *спрощена система оподаткування, реєстрація бізнесу, ФОП, єдиний податок, перша-третья групи єдиного податку.*

Постановка проблеми. Податкова система та її злагоджена робота є одним з основних факторів для нормального функціонування будь-якої країни. В Україні, внаслідок складної ситуації, що склалася (воєнні дії, скорочення кількості діючих

підприємств, нестабільна ситуація, важкість спрогнозувати майбутні тенденції та й взагалі життя в нашій державі) найважливішим стає питання забезпечення умов вітчизняного бізнесу, підтримка нашої економіки, розробка сукупності комплексних заходів по вмотивуванню малого (і не тільки) бізнесу не зупинитися, нарощувати свої виробничі потужності та відкриватися новим підприємствам. Разом з тим, в нас і до війни рівень тінізації економіки складав не менш ніж 40%, тому одним з важливих завдань на порядку денному стає розробка механізму створення спрощеної системи реєстрування та спрощеної системи оподаткування і звітності малого бізнесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями спрощеної системи оподаткування займалися багато вітчизняних економістів-вчених одні з яких критикували цю систему, такі як Дема Д.І., Шевчук І.В. [1], так і ті, які підтримували її але наголошували на необхідності удосконалення [2, 3], також були й ті, котрі критично оцінювали переваги та недоліки системи [4, с. 242-245].

Мета статті полягає в розкритті переваг відкриття власного бізнесу, зокрема і в будівельній галузі, наголосити на певних застережних моментах при реєстрації підприємницької діяльності та дати конкретні рекомендації як підприємцям, так і державним органам щодо прощення реєстрації та податкових процедур в електронному форматі.

Вклад основного матеріалу. Зараз є нагальна потреба легалізувати свою підприємницьку діяльність для підтримки вітчизняної економіки, тому що держава наразі як може підтримує бізнес, діють пільги, ФОПи можуть не сплачувати податки на період воєнного стану. Проте, планується запровадити законопроект щодо скасування мораторію на перевірки ДПС та на фінштрафи за порушення норм ПКУ, спецгрупи єдиного податку, можливості не сплачувати ЄСВ та єдиний податок ФОПами тощо [5]. На нашу думку це негативно позначиться на кількості відкритих малих підприємств та на бажанні співвітчизників відкривати власну справу.

Переваги працювати легально:

- банки не заблокують Ваші рахунки;
- більші можливості співпраці;
- офіційно продавати на маркетплейсах (Епіцентр, Розетка, Promt тощо);
- підключити оплату картою на сайті (наприклад, використавши мерчант типу

LiqPay або Portmone або інші мерчанти);

- підписувати офіційні договори, акти приймання-передачі, накладні, підписувати інші офіційні документи;
- взяти кредит на бізнес, грант на бізнес, залучити інвестиції;
- офіційно брати персонал на роботу, оскільки є офіційний бізнес;
- не боятися фінансового моніторингу банків та Нової пошти, яка передає всі дані в державні органи по їх запити;
- мати офіційний бізнес який чесно платить податки і підтримує економіку України в скрутний повосенний час;
- не перейматися за значні штрафні санкції.

Штраф за незареєстрованого ФОП складає від 17000 грн. до 34000 грн. з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва, сировини і грошей. (Кваліфікація зазначеного правопорушення підпадає під норми статті 164 Кодексу про адміністративні правопорушення від 07.12.1984р. № 8073-Х).

Зареєструвати свій бізнес можна традиційно офлайн, завітавши до ЦНАПу або через нотаріуса, який є державним реєстратором. Алгоритм процедури наведений нами у структурно-логічній схемі Рис. 1., так і дистанційно.

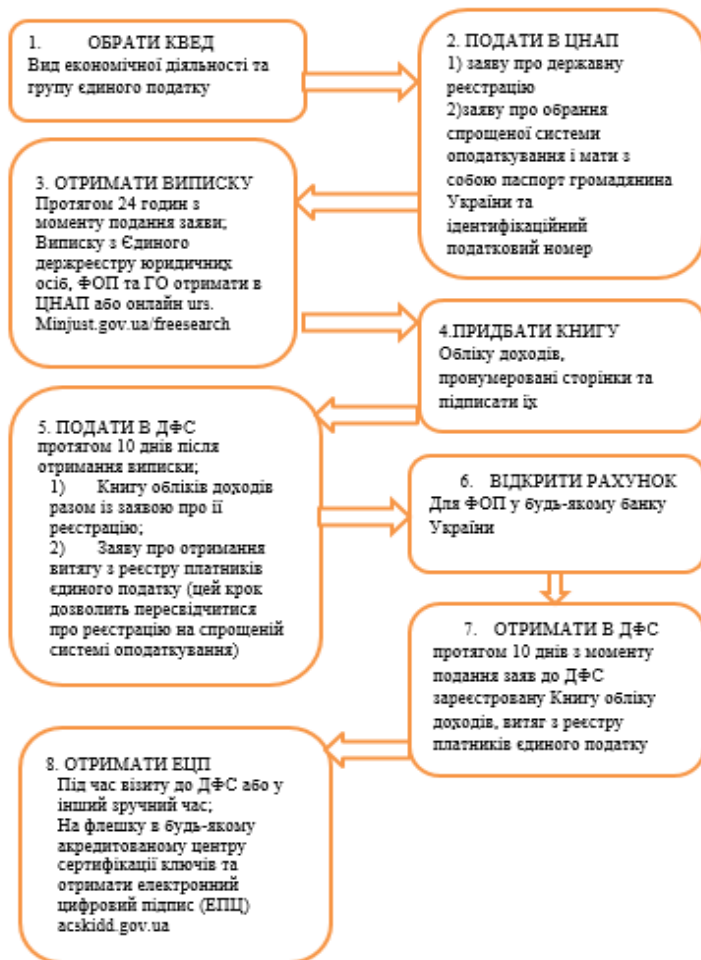

Рис. 1. Алгоритм реєстрації ФОП

На сьогоднішній день можна автоматично без участі держреєстратора на порталі Дія зареєструвати ФОП. Цю новацію нещодавно анонсувала Мінцифра. Процес займає менше 2 секунд. Це найшвидша реєстрація бізнесу у світі. Більше не потрібно їхати до ЦНАП та збирати багато документів, щоб подати заявку в податковій на відкриття ФОП. А потім чекати добу, щоб дані з'явилися у базі. Онлайн — швидше та зручніше. Сьогодні кожен може зареєструвати бізнес з дому через портал Дія.

Також при отриманні більшості держпослуг, де потрібна ідентифікація особистості, необхідний електронний підпис. Завдяки Дія.Підпис кожен українець

може отримати зручний та захищений електронний підпис, щоб всі послуги можна було здійснити онлайн і зі смартфона.

Дія. Підпис — це можливість підписувати будь-які документи, отримувати держпослуги зі смартфона вдома. Усе, що потрібно зробити, — пройти перевірку за допомогою FaceID. Програма зіставить фото людини з фотографією із Демографічного реєстру та згенерує електронний підпис. Це абсолютно безпечно, безкоштовно та максимально зручно.

Те саме стосується і сплати податків та подання декларацій. Задекларувати доходи, сплатити податки і збори ФОП, переглянути декларації та розрахунки за минулі періоди — все це тепер можна зробити в Дії. Процес подання декларацій спростили: замість двох сторінок та понад 30 полів (з яких потрібно знати, де правильно заповнювати) тепер достатньо відповісти лише на 4 запитання та внести суму доходу для розрахунку єдиного податку. Система сповіщень нагадуватиме про граничні дати подання декларацій та сплати податків.

Розглянемо питання легальної організації бізнесу без реєстрації ФОП та тих, хто може скористатися такою можливістю. З прийняттям Закону № 8143 «Про свободу підприємницької діяльності домогосподарств», який зареєстровано 20.10.2022 р. (поки що це законопроект) відпадає необхідність реєструвати ФОП якщо в бізнесі залучені лише члени родини, що для підприємців має спростити процес ведення господарської діяльності, а для держави стати поштовхом розвитку економіки. Отже, особа чи група осіб, які підпадають під визначення поняття домогосподарств можуть займатися підприємницькою діяльністю без реєстрації ФОП, якщо:

- веденням бізнесу займаються виключно члени родини (домогосподарства);
- погоджуються подавати раз на рік податкову звітність про результати своєї діяльності;
- сукупний дохід за рік всіх членів родини не перевищує 8 млн. грн.

Перелік видів діяльності, які може здійснювати домогосподарство, досить широкий:

- перукарські, косметологічні та інші послуги салонів краси;
- юридичні послуги;
- послуги домашньої прислуги та догляд за хворими;
- послуги репетиторства;
- послуги прибирання;
- ремонт взуття, одягу, техніки чи інших особистих речей;
- прання та прасування;
- торгівля на ринку;
- перевезення вантажів та пасажирів;
- ресторанна діяльність та інші сфери підприємницької діяльності, якщо вона не потребує ліцензування.

Отже, підсумуємо, законопроект № 8143 після свого прийняття, має значно спростити ведення бізнесу членами однієї родини.

У 2023 році зміни торкнуться всіх груп ФОПів. А саме: для 1 групи ФОП:

- ліміт 1118900грн.;
- Єдиний податок 268,4 грн.;
- ЕСВ – 1474 грн.

Бюджет України на 2023 р. прийнято. Отже, мінімальна заробітна плата становитиме 6700 грн. таким чином зміниться ліміт для всіх груп ФОПів. На першій групі єдиного податку можлива лише роздрібна торгівля на ринках, надання побутових послуг виключно населенню, на першій групі не потрібно

використовувати РРО, немає можливості залучати найманих працівників на роботу, та оборот, який не має права бути перевищеним ФОП за рік складає 1118900 грн.

РРО – це реєстратор розрахункових операцій – пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому реалізовані фіскальні функції і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та /або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів та з приймання готівки для подальшого переказу [6].

Для ФОП 2 групи:

- ліміт 5587800грн.;
- Єдиний податок 1340 грн.;
- ЄСВ – 1474 грн.

На другій формі єдиного податку можна займатися виробництвом, продавати товари, вести ресторанний бізнес, надавати послуги, але надавати послуги лише населенню чи платникам єдиного податку, також ФОП другої групи має право наймати працівників на роботу, але до 10 найманих працівників. Встановлювати РРО в обов'язковому порядку, також ті ФОПи у яких є розрахункові операції повинні встановити РРО, оборот яких не може перевищувати 5587800 грн. у рік.

Платники єдиного податку першої та другої груп зареєстрованих у 2022 році разом з Декларацією платника єдиного податку подають ще й Декларацію про майновий стан та доходи до 1.03.2023 р., адже ДПС України відновила штрафи за несвочасне подання податкової звітності.

Всі норми щодо обов'язковості РРО (касових апаратів), первинних документів, додаткової документації призупинені під час війни. І навіть більше, при наявності неоформлених найманих працівників, згідно ст. 265 Кодексів законів про працю, ФОП не оштрафують за таке правопорушення, можуть виписати тільки попередження. Хоча ще до війни ДПС України створила чат-бот, згідно якого можна поскаржитися на фізичних чи юридичних осіб, котрі не видають фіскальних чеків або мають в наявності нелегальних працівників. Вся ця сукупність норм дає не погані перспективи для того, щоб почати розвивати малий бізнес, не перевантажуватися податками, а бути корисним економіці і створювати нову інфраструктуру. Більше того, зараз держава видає гранти 250-350 тис. грн. на розвиток власного бізнесу.

ЄСВ під час війни теж можна не сплачувати, а також протягом 12 календарних місяців після завершення воєнного стану, але тоді цей період не враховується у стаж, тобто не сплачуючи ЄСВ підприємець лишається страхового стажу.

Разом з тим, слід зазначити, що ФОП, які торгують в містах понад 25 тис. населення будуть зобов'язані мати термінал для прийому оплати від клієнтів картою, тобто безготівково.

Потрібно звернути увагу, що платники єдиного податку першої та другої групи звільнені від сплати єдиного податку з 1.04.2022р. до закінчення військового стану на всій території України. Тому при заповненні Декларації платника єдиного податку ФОП не потрібно заповнювати той період, в якому підприємство не сплачувало єдиний податок, щоб недонарахувати собі єдиний податок в борг в електронному кабінеті платника податків.

Для ФОП 3 групи у 2023 році ніякі ставки не зміняться:

- ліміт 7818900 грн.;
- Єдиний податок 5% для неплатників ПДВ, 3% для платників ПДВ, 2% спеціальний режим – ставка, яка діє на час військового стану (ставка 2% діяла з 1

квітня 2022 року. Проте Мінінфін пропонує скасувати її з середини 2023 року [7]), що звичайно негативно вплине, на нашу думку, на розвиток малого бізнесу в Україні у стані війни;

- ЕСВ – 1474 грн.

Переваги 3 групи ФОП: якщо у підприємця 3 групи єдиного податку відсутній дохід, єдиного податку сплачувати не потрібно. Також перевагою 3 групи від 2-ої заключаються в тому, що в 3 групі можна надавати послуги абсолютно усім сферам бізнесу, тобто юридичним особам, державним установам, також можна отримувати дохід у валюті з-за кордону, а саме спочатку відкрити валютні рахунки та з-за кордону отримувати кошти у валюті, немає обмежень по кількості найманих працівників. РРО на третій групі такі ж умови як і на другій.

Варто зазначити, що підвищення лімітів дійсно справляє сприятливий ефект по заохоченню до підприємницької діяльності малого бізнесу. Але якщо розглянути підвищені ліміти у розрізі з зростаючою інфляцією, то можна відмітити, що інфляція в Україні склала не менше як 30 % у 2022 році, а ліміти зросли тільки на 3,07%, тобто в 10 разів менше, ніж того вимагає інфляційна індексація. Звичайно цей факт буде справляти стримуючий характер.

Також слід наголосити, що єдиний податок сплачується не з прибутку, а з доходу підприємців. Тобто податок потрібно сплачувати навіть якщо витрати перевищують доходи.

Наявний підхід до спрощеної системи оподаткування практично нівелює економічну сутність прибутковості бізнесу, оскільки об'єктом оподаткування є виручка від реалізації. З огляду на те, що відбувається постійне зростання вартості сировини, обладнання, комплектуючих виробів, енергоносіїв тощо, виручка закономірно буде зростати, а за рахунок перенасичення ринку прибуток зменшиться. Оскільки у великих підприємств об'єктом оподаткування є прибуток, а у малих – виторг, то потерпають, як правило, саме малі підприємства [8, с.155].

Єдиний податок фізичні особи-підприємці сплачують авансом за звітний період. В такому випадку не враховується, чи буде фактично отримано дохід від здійснення діяльності за звітний період. Для суб'єктів малого бізнесу авансова сплата податку іноді може бути перешкодою на шляху розвитку бізнесу, особливо на початку становлення підприємницької діяльності. Не сплачувати податок фізичним особам-підприємцям можливо лише у випадку переходу на загальну систему оподаткування або в результаті припинення діяльності. Тобто сплата єдиного податку має здійснюватися підприємцем незалежно від результатів його господарської діяльності. Це стосується підприємців першої та другої групи платників єдиного податку, які перебуваючи навіть у відпустці чи знаходячись на лікарняному і тимчасово не здійснюючи діяльність вимушені сплачувати єдиний податок та єдиний соціальний внесок [2]. На нашу думку слід розробити механізм податкових канікул в таких випадках.

Також вважаємо недоліком єдиної системи оподаткування застосування єдиних податкових ставок для всіх категорій платників, незалежно від обсягів виручки за звітний період. Разом з тим рівень податкового навантаження значно знижується на платників єдиного податку, якщо їхня фінансово-господарська діяльність показує позитивні результати.

Розглянемо більш детально нюанси сплати пільгового єдиного податку третьої групи ФОП під час війни. ФОПи 3 групи, які перейшли на спеціальний режим оподаткування 2% від доходу повинні подавати щомісяця декларацію до 20 числа, сплачувати власне податки до 30 числа, адже ДПС України відновила штрафи за

несвоєчасне подання звітності і сплаті податків, особливо пільгова категорія у разі порушення режиму може бути переведена на загальну систему оподаткування.

Гарні новини анонсував голова Комітету Верховної Ради України із питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев. Йдеться про податкову у смартфоні, коли фактично всі податкові процедури будуть здійснюватися в електронній формі. Підприємець чи фізична особа-платник податків не контактуватиме з державним органом. Це електронний аудит, предзаповнення податкової декларації тощо. Це надсучасна податкова служба за кращими європейськими зразками. І планується впровадити цю реформу вже протягом 2023 року [9].

Не дивлячись на чималий арсенал заохочувальних заходів з боку держави до відкриття та розвитку власного бізнесу, слід розглянути ряд типових порушень, за які ФОП позбавляють платника єдиного податку. Якщо ФОП зіштовхнувся з перевіркою, то податкова буде шукати будь-які можливості аби зняти з нього статус єдиного податку:

1. ліміт доходу;
2. наявність податкового боргу за два квартали. (Якщо він становить 3060грн. на 1 число, ФОП вже не є платником єдиного податку),
3. невідповідність підприємницької діяльності зареєстрованим КВЕДам;
4. здійснення діяльності, яка не передбачена для платників єдиного податку;
5. здійснення будь-яких розрахункових операцій крім готівкових (бартер, взаємозаліки тощо).

Окреслимо типові помилки при самостійній реєстрації ФОП:

1. Підприємець не перевіряв чи є у нього заборгованості по сплаті податків в електронному кабінеті. Якщо вони є, то його не зареєструють на спрощену систему оподаткування. При наявності боргів ФОП зареєструють на загальну систему.
2. Не правильно обрана група оподаткування підприємницької діяльності. Це може вплинути на ставки податків, можливість працювати з різними клієнтами, ліміти доходів.
3. Неправильно обраний КВЕД або не всі підібрані види економічної діяльності, або ж навпаки, передбачили ті, котрі заборонені для певної групи оподаткування. Якщо дохід будуть отримувати ФОПи за незареєстрованими КВЕДами, то ставка податку буде 15% і «злітає» з єдиного спрощеного податку.
4. Підприємець-початківець не врахував, що якщо він вибирає першу або другу групу, то зареєструють його, тобто поставлять на облік як платника єдиного податку лише з наступного місяця, а до того моменту буде загальна система. Тому бажано ставати на облік в кінці місяця.

Стосовно ФОП як платника єдиного податку у сфері будівництва і специфіки оподаткування доходів від реалізації збудованих ним об'єктів нерухомості, то податківці вважають, що дохід, отриманий від реалізації збудованих ним об'єктів нерухомості, неможна обкладати єдиним податком. (згідно п.п. 1 п. 292.1 ПКУ) [10]. Таким чином вони мають сплачувати ПДФО, як фізична особа що має доходи від підприємницької діяльності у розмірі 18%.

Згідно постанови ВАСУ від 16.11.2015р. № 826/14630/14 [11] були зроблені висновки, що будівництво та подальший продаж об'єктів нерухомості з метою отримання прибутку є для цілей оподаткування підприємницькою діяльністю, а відтак, зазначені операції підлягають оподаткуванню за нормами ст. 177 ПКУ.

Серед перевіряючих контролюючих органів (ДПСУ) може виникнути неоднозначна ситуація, коли вони можуть відстоювати позицію, що підприємцям, які самостійно будують будинки для продажу не можуть бути на єдиному податку спрощеної системи. Згідно п. 291.5 ПКУ на спрощеній системі не можуть бути тільки ті, хто здійснює заборонені види діяльності. А оскільки будівництво не заборонене, то і змушувати піти з ставки єдиного податку ніхто не може. Товаром на цьому ринку є нерухомість, отже і обкладати податком слід виручку, отриману від її реалізації.

Отже, поставити крапку в даному питанні може тільки суд, зафіксувавши документально позитивний вердикт між сторонами спору.

Висновки. З вищевикладеного видно, що, як правило, вітчизняні науковці стоять на позиціях захисту національних інтересів та вітчизняного підприємництва. Ми показали всі переваги відкриття власного бізнесу, звернули увагу на особливості спрощеної реєстрації ФОП і спрощеної системи оподаткування, вивели назовні деякі «підводні камені», які можуть підстерігати підприємців-початківців як в реальному житті, так і стосовно організації роботи та звітності через систему онлайн. Дані рекомендації слід врахувати профільним органам влади по усуненню недоліків в адміністративно-організаційному плані, зокрема враховувати рівень інфляції при визначенні граничних лімітів для ФОП. Також вважаємо за необхідне створити інтерактивну навчальну базу для платників податків, зручний інтерфейс, з яким розбереться кожен, переведення податкових послуг та податкових процедур в електронний формат в профілі платника, доступного через е-кабінет.

Список літератури:

1. Дема Д.І., Шевчук І.В. Спрощена система оподаткування: реалії та перспективи в Україні. *Облік і фінанси АПК*: освітній портал. Режим доступу: <https://magazine.faa.org.ua/sproschena-sistema-opodatkovannya-realii-ta-perspektivi-v-ukraini.html>
2. Чепець О.Г. Напрями реформування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності. *Ефективна економіка*. 2014. № 10. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3461>
3. Тучак Т.В., Лінник О.П. Напрями реформування спрощеної системи оподаткування в Україні. *Бізнесінформ*. 2020. №3. С. 306 – 311.
4. Козинець І.Г., Кравченко О.В. Спрощена система оподаткування в Україні: переваги і недоліки. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №3. С.242 – 245.
5. Влада планує скасувати «воєнні» податкові пільги: чого чекати бізнесу? Електронний ресурс. Режим доступу: <https://news.dtki.ua/accounting/automation/80289-vlada-planuje-skasuvati-vojenni-podatkovii-pilgi-cogo-cekati-biznesu>
6. Головне управління ДПС у м. Києві. Державний сайт України. Електронний ресурс. Режим доступу: kyiv.tax.gov.ua/media-ark
7. Гетьманцев Д. Пільгову систему з податком у 2% планують скасувати з середини 2023 року. Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/news/215793_plgovu-sistemu-z-podatkom-u-2-planuyut-skasuvati-z-seredini-2023-roku---getmantsev
8. Матвійчук Л.О., Хливнюк В.С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: особливості застосування та реформування в Україні. *Гроші, фінанси і кредит*. 2017. №8. С.155.
9. П'яту частину документів дозвоільного характеру планують скасувати. Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/news/213297_pyatu-chastinu-dokumenty-dozvolno-kharakteru-planuyut-skasuvati

10. Будівельний бізнес ФОП-єдиноподатника: ДФСУ розгадує податкові ребуси. Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2018/may/issue-21/article-36581.html>

11. Постанова ВАСУ від 16.11.2015 року у справі №826/14630/14. Режим доступу: https://protocol.ua/ua/postanova_vasu_vid_16_11_2015_roku_u_spravi_826

References:

1. Dema D.I., Shevchuk I.V. *Sproshchena systema opodatkovannia: realii ta perspektyvy v Ukraini* [Simplified system of taxation: realities and prospects in Ukraine.]. Accounting and finance of agriculture: educational portal. - Available at: <http://surl.li/gwwzf> [in Ukrainian].

2. Chepets O.H. (2014) Napriamy reformuvannia sproshchenoi systemy opodatkovannia, obliku i zvitnosti [Directions of reforming the simplified system of taxation, accounting and reporting] *Effective economy*. №. 10. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3461>

3. Tuchak T.V., Linyk O.P. (2020) Napriamy reformuvannia sproshchenoi systemy opodatkovannia v Ukraini [Directions of reforming the simplified taxation system in Ukraine] // *Biznesinform*. №3. 306-311. [in Ukrainian].

4. Kozynets I.H., Kravchenko O.V. (2020) Sproshchena systema opodatkovannia v Ukraini: perevahy i nedoliky [Simplified system of taxation in Ukraine: advantages and disadvantages] *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal - Legal scientific electronic journal*. № 3. 242-245. [in Ukrainian].

5. Vlada planuje skasuvaty «voieni» podatkovi pilhy: choho chekaty biznesu? [The government plans to cancel "wartime" tax benefits: what can businesses expect?] / Available at: <https://news.dtk.ua/accounting/automation/80289-vlada-planuje-skasuvati-voieni-podatkovyi-pilgi-cogo-cekati-biznesu> [in Ukrainian].

6. Holovne upravlinnia DPS u m. Kyievi. Derzhavnyi sait Ukrainy. [The head office of the DPS in Kyiv. State website of Ukraine.] Available at: kyiv.tax.gov.ua/media-ark [in Ukrainian].

7. Pilhovu systemu z podatkom u 2% planuiut skasuvaty z seredyny 2023 roku – Hetmantsev. [The preferential system with a tax of 2% is planned to be abolished from the middle of 2023] Available at: <https://biz.ligazakon.net/news/215793-plgovu-sistemu-z-podatkom-u-2-planuyut-skasuvaty-z-seredini-2023-roku---getmantsev> [in Ukrainian].

8. Matviichuk L.O., Hlyvnyuk V.S. (2017) Sproshchena systema opodatkovannia, obliku ta zvitnosti: osoblyvosti zastosuvannia ta reformuvannia v Ukraini. [Simplified system of taxation, accounting and reporting: features of application and reform in Ukraine.] *Hroshi, finansy i kredyt*. №8. 155. [in Ukrainian].

9. Piatu chastynu dokumentiv dozvilnoho kharakteru planuiut skasuvaty [It is planned to cancel the fifth part of the permit documents]. Available at: <http://surl.li/gwwzz> [in Ukrainian].

10. Budivelnii biznes FOP-yedynopodatnyka: DFSU rozghaduiet podatkovyi rebusy. [Construction business of a sole taxpayer: the FSSU solves tax puzzles.] Available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2018/may/issue-21/article-36581.html> [in Ukrainian].

11. Vyshchyi Atetatsiinyi sud Ukrainy: Postanova vid 16.11.2015 roku u spravi #826/14630/14. Available at: https://protocol.ua/ua/postanova_vasu_vid_16_11_2015_roku_u_spravi_826 [in Ukrainian].

Yu.B. Chernyavska, M.M. Zinchenko

Modern approaches to registration and simplified system of taxation of natural persons-entrepreneurs.

Modern challenges in the conditions of war and pandemic require a quick response in the economic sphere, since it is the foundation that holds the military front. And therefore, stopping the economy will "bleed" the already extremely depleted budget. The task of the state is to prevent enterprises from stopping, as well as to stimulate small business, which has always been a powerful source of filling the state treasury.

The purpose of the study is to simplify the registration, management and taxation of small businesses, including construction, as much as possible.

The article analyzes the new changes in the Tax Code of Ukraine (Tax Code of Ukraine) taking into account the simplified system of taxation of individual entrepreneurs. The main advantages of legal business conduct are identified, various options for its registration (including remote) are shown, new possible options for generating an electronic signature are presented, the issue of business legalization without registration of a sole proprietorship and those who can take advantage of such an opportunity is considered, and what changes are subject to sole proprietorship payers 1-3 groups of the unified tax in 2023, the peculiarities of their document flow and taxation during the period of martial law, given specific advice on filling out declarations by entrepreneurs; a number of errors for which FPOs deprive the payer of the single tax, as well as typical errors of self-registration of FPOs, are defined; an alternative approach to the preferential taxation system for the construction business has been revealed, which will make it possible to take advantage of the simplified taxation system. Several points have been highlighted to improve the requirements for taxpayers of the 1-3 groups of the single tax by the state (in particular, adequate consideration of the inflation factor), a number of encouraging steps have been revealed from power structures to starting your own business.

The issue of digitization and development of modern electronic services for taxpayers was also on the agenda. Today, digitization is considered a necessary factor for the functioning of public enterprises. This procedure should become simple, understandable, convenient, easy and familiar in application for any average citizen of Ukraine. And such a transformation is possible thanks to the implementation of the e-cabinet in the taxpayer's profile.

Keywords: simplified taxation system, business registration, FOP, single tax, first-third groups of single tax.

Посилання на статтю

АРА: Chernyavska, Yu.B. & Zinchenko? M.M. (2022). Modern approaches to registration and simplified system of taxation of natural persons-entrepreneurs. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 50 (2), 143 - 152.

ДСТУ: Чернявська Ю.Б., Зінченко М.М. Сучасні підходи до реєстрації та спрощеної системи оподаткування ФОПів. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2022. № 50 (2). С.143-152.